

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Diplomantka: Bc. Pavla Dubišarová

Název práce: Zákon o sociálním bydlení optikou Multiple Streams Framework

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Téma práce, aktuálnost tématu, věcný přínos práce a její přidané hodnoty

Předložená diplomová práce Pavly Dubišarové se zabývá problematikou návrhů zákonů o sociálním bydlení z perspektivy Multiple Streams Framework (MSF). Téma je relevantní pro obor veřejná a sociální politika a považuji jej za vhodně zvolené jak s ohledem na věcnou problematiku práce, tak její teoretické pojetí.

Za největší práce přínos práce považuji vzhled do mediálního diskurzu o návrzích zákonů k sociálnímu bydlení a provedené expertní rozhovory.

Strukturace práce (forma, struktura a koncepce; prezentace obsahu)

Diplomová práce je po formální stránce strukturována formou odpovídající požadavkům na diplomovou práci. Po vymezení základních pojmů následuje představení MSF. Na tuto část navazuje metodologie práce (výzkumný design, otázky, cíle a metody sběru a analýzy dat). Pak je pozornost věnována dvěma neúspěšným pokusům o schválení návrhu zákona o sociálním bydlení za Sobotkovy (2013-17 a Babišovy (2018-2021) vlády z perspektivy MSF. V komparaci, limitech, diskuzi a závěru jsou shrnuty získané poznatky. V celkovém kontextu práce musím ocenit zařazení příloh, které umožňují vzhled do prováděných analýzy.

S ohledem na jasnost a přehlednost prezentovaného obsahu bych doporučil propojení teoretických východisek (MSF) a věcné problematiky, což by dalo čtenáři jasnější perspektivu i vzhled do celé problematiky. Také by bylo vhodné zařadit diskuzi limitů práce buď do diskuze, nebo závěru práce.

Stanovení výzkumných otázek (a cílů) a jejich zodpovězení (formulace cílů, hypotéz), splnění vytečených cílů a záměrů)

Stanovení a formulace výzkumných otázek rámcově odpovídá tematickému zaměření práce, ale bylo by potřeba otázky lépe propojit se zvoleným teoretickým rámcem a odůvodnit je v vztahu k tomuto rámci (například by bylo vhodnější se ptát po strategiích aktivních aktérů než po vlivu aktérů (s. 21). Práce se snaží na položené otázky odpovídat, ale s ohledem na výše uvedené konceptuální nejasnosti nejsou odpovědi zcela přesvědčivé.

V tomto ohledu bych uvítal uvedení hypotéz, které se vztahují k vybraným aspektům MSF. Hypotézy by měly představovat jednu ze základních linek v konstrukci odpovědí a zároveň jejich operacionalizace by vedla metodologii práce.

Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů (teoretická konzistentnost, šíře a komplexnost uchopení problematiky)

Z práce mi vyplývá, že diplomantka se orientuje ve věcné problematice práce, ale propojení s teoretickou perspektivou by mohlo být přesvědčivější. V práci je vidět, že diplomantka je obeznána se základními texty k MSF. Nicméně s ohledem na zaměření práce bych jich uvítal více tak jako rozšíření o případové studie aplikující vybrané prvky MSF.

Obecně ve mně budí práce s MSF poněkud rozpaky v tom, zda diplomantka MSF dobře rozumí. Ukazuje se to ve zpracování jednotlivých prvků MSF, která by mohla být podrobnější (například propracování proudu veřejných politik, nejasné vysvětlení vzathu okna příležitosti a změny, rozlišení fáze agenda-setting a fáze rozhodování), ale i v interpretaci získaných poznatků v závěrečných částech práce. Tam by mělo být méně popisu a více interpretace prostřednictvím MSF. Diplomantka používá MSF jako organizační konstrukt, který ji pomáhá uchopit komplexitu procesu tvorby veřejných politik na konkrétním případě. Měla by tak vyprávět „příběh“ podle MSF.

S ohledem na tento nedostatek se domnívám, že by bylo vhodnějším řešením se zaměřit více na konkrétní prvky, například na manipulační strategie promotérů či otevírání a zavírání okna příležitosti.

Také bych uvítal zevrubnou diskuzi, z jakých důvodů považuje MSF jako nejvhodnější teoretický rámec pro své zkoumání (porovnání s jinými rámci, soulad s předpoklady MSF apod.).

Co se týče aplikace, tak by bylo přínosnější více rozšiřovat fázi nastolování agendy a formulace (agenda-setting) a rozhodování (decision-making). Toto rozlišení vítám, ale v obou případových studiích by s ním bylo potřeba hlouběji pracovat. Například v druhé případové studii se většina odehrávala v oblasti „agenda-setting“, pokud považujeme předložení návrhu zákona do Poslanecké sněmovny jako otevření rozhodovacího okna.

Propracování metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod (volba vhodných metod)

Metodologická úroveň práce je další oblastí práce, která přitahuje pozornost. Na jedné straně vnímám snahu o práci s články v médiích a expertní rozhovory jako přednosti práce. Na druhé straně zde ale opět vidím další nejasnosti. Například chybí pojetí komparativní metody, která v případě srovnávání dvou případů nezbytná. Také by bylo vhodné osvětlit klíč výběru informantů. Některé instituce jsou nadreprezentovány (Sociologický ústav AV ČR), jiné důležité chybí nebo nejsou uvedeny (Platforma pro sociální bydlení). Také by bylo vhodné prodiskutovat propojení kódů tematické analýzy s MSF. S ohledem na aplikaci MSF jsou hledané kódy předem známy, ale v Příloze č. 3 jsou jen jednou ze součástí systému kódů.

Jinak u Tabulky č. 4 (s. 36-37) by bylo také vhodné odůvodnit hodnocení, tj. z jakých důvodů je co považováno za „výborné“, „dobré“

Využití literatury a dat (práce s odbornou literaturou)

Diplomantka v práci ukazuje znalost základních textů MSF, ale bylo by vhodné, kdyby více pracovala i s pracemi, které se týkají implementace z pohledu MSF, pokud to je hlavní zaměření práce.

Snaha o práci s daty je předností práce, ale opět by bylo vhodné této oblasti věnovat pozornost v souvislosti s návazností na provázanost s teoretickou perspektivou (viz výše).

Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace (odborná jazyková úroveň odborná díkce)

V rovině věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace se práce potýká se stejnými problémy jako výše. Diplomantka by měla především přesněji pracovat s pojmy. Například význam „politický“ a „veřejněpolitický“ mají v češtině jiný význam. Je například rozdíl mezi politickými aktéry a veřejněpolitickými aktéry (srov. Obrázek 1 na s. 9). Dále se jedná o pojetí rozhodovací fáze (část 5.2 s. 27 a dále), která by měla začínat

předložením zákona do Poslanecké sněmovny. Část se tak spíše stále věnuje fázi nastolování agendy, která v současném MSF poněkud nešťastně spojuje agenda-setting a formulation.

Co se týče věcné správnosti, tak zde je poněkud nejasné, proč je Francie v Tabulce č. 1 zařazena do dvou kategorií (s. 8).

Stylistika a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.)

Práce se snaží držet jednotné citační normy, ale objevují se zde nedostatky, které snižují její kvalitu. Přímé citace jsou často bez přesnějšího odkazu na stránku, což je u elektronických zdrojů pochopitelné, ale u některých zdrojů, jako například programové prohlášení vlády (s. 26) či tištěné publikace (Lux et al. 2010 na s. 20), by měly být uvedeny. V seznamu použité literatury pak najdeme články v médiích bez bližšího určení (stránka, číslo, datum vydání), online zdroje bez data stažení či knihy často bez místa vydání a vydavatele.

Grafická úprava splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

V práci neshledávám zásadní nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci připustit k obhajobě a hodnotit známkou D.

Otázky k obhajobě:

Z jakých důvodů považujete MSF za vhodný teoretický rámec pro Vaše zkoumání (soulad s východiskem a předpoklady rámce)?

Jak pracujete s komparativní metodou ve Vaší práci?

Datum: 18. ledna 2023

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.